

KOPALNIE DOLOMITU SPÓŁKA AKCYJNA W SANDOMIERZU

Rok podatkowy: 01.01.2022 – 31.12.2022

INFORMACJA O REALIZOWANEJ STRATEGII PODATKOWEJ

1.1. STOSOWANE SKRÓTY

Spółka/Kopalnie Dolomitu	- Kopalnie Dolomitu Spółka Akcyjna
Ustawa o CIT	- Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2587 ze zm.)
Ustawa o PIT	- Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2647 z późn. zm.)
Ordynacja	- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2651 z późn. zm.)
FY22	- Rok podatkowy trwający od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r.

SPIS TREŚCI:

1.	STOSOWANE SKRÓTY I PODSTAWA PRAWNA	1-3
1.1.	STOSOWANE SKRÓTY	1
1.2.	PODSTAWA PRAWNA I CEL SPORZĄDZENIA DOKUMENTU	3
2.	OPIS DZIAŁALNOŚCI	3-4
3.	DANE PODATNIKA	5
4.	INFORMACJA O REALIZOWANEJ STRATEGII PODATKOWEJ	5
4.1.	STOSOWANE PROCESY I PROCEDURY DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA WYKONYWANIEM OBOWIĄZKÓW WYNIKAJĄCYCH Z PRZEPISÓW PRAWA PODATKOWEGO I ZAPEWNIAJĄCE ICH PRAWDŁOWE WYKONANIE	5-7
4.1.1.	PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB PRAWNYCH (CIT)	7
4.1.2.	PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB FIZYCZNYCH (PIT)	7
4.1.3.	PODATEK OD TOWARÓW I USŁUG (VAT)	7
4.1.4.	AKCYZA I CŁO	8
4.1.5.	PODATEK OD CZYNNOŚCI CYWILNOPRAWNYCH (PCC)	8
4.1.6.	RAPORTOWANIE INFORMACJI O SCHEMATACH PODATKOWYCH (MDR)	8
4.1.7.	CENY TRANSFEROWE	8
4.2.	INFORMACJE ODNOŚNIE DO REALIZACJI PRZEZ PODATNIKA OBOWIĄZKÓW PODATKOWYCH NA TERYTORIUM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ	8
4.2.1.	PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB PRAWNYCH (CIT)	8
4.2.2.	PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB FIZYCZNYCH (PIT)	9
4.2.3.	PODATEK OD TOWARÓW I USŁUG (VAT)	9
4.2.4.	AKCYZA I CŁO	9
4.2.5.	PODATEK OD CZYNNOŚCI CYWILNOPRAWNYCH (PCC)	9
4.2.6.	PODATEK OD NIERUCHOMOŚCI	9
4.2.7.	POZOSTAŁE PODATKI I OPŁATY LOKALNE	9
4.3.	DOBROWOLNE FORMY WSPÓŁPRACY Z ORGANAMI KRAJOWEJ ADMINISTRACJI SKARBOWEJ ORAZ INFORMACJE O SCHEMATACH PODATKOWYCH	9
4.4.	TRANSAKCJE Z POMIOTAMI POWIĄZANYMI PODLEGAJĄCE UJAWNIENIU W INFORMACJI O REALIZOWANEJ STRATEGII PODATKOWEJ	9-10
4.5.	PLANOWANE LUB PODEJMOWANE DZIAŁANIA RESTRUKTURYZACYJNE	10
4.6.	ZŁOŻONE WNIOSKI O WYDANIE INTERPRETACJI	10
4.6.1.	WNIOSKI O WYDANIE OGÓLNEJ INTERPRETACJI PODATKOWEJ	10
4.6.2.	WNIOSKI O WYDANIE INTERPRETACJI PRZEPISÓW PRAWA PODATKOWEGO	10
4.6.3.	WNIOSKI O WYDANIE WIĄŻĄCEJ INFORMACJI STAWKOWEJ ...	10
4.6.4.	WNIOSKI O WYDANIE INFORMACJI AKCYZOWEJ	10
4.7.	INFORMACJE O ROZLICZENIACH PODATKOWYCH Z PODMIOTAMI MAJĄCYMI SIEDZIBĘ NA TERYTORIUM LUB W KRAJACH STOSUJĄCYCH SZKODLIWĄ KONKURENCJĘ PODATKOWĄ	10

1.2. PODSTAWA PRAWNA I CEL SPORZĄDZENIA DOKUMENTU

Informacja o realizowanej strategii podatkowej została przygotowana w oparciu o wymogi opisane w art. 27c Ustawy o CIT.

Strategia podatkowa jest zbiorem formuł decyzyjnych, który obejmuje cele oraz środki pozwalające na prawidłową i terminową realizację obowiązków podatkowych. Strategia podatkowa ma na celu wsparcie procesu zarządzania ryzykiem podatkowym oraz pozwala na ewaluację oceny wpływu podejmowanych decyzji biznesowych na kwestie podatkowe.

Kopalnie Dolomitu podchodzą z należytą starannością oraz dbałością do wypełniania ciążących na nich obowiązków podatkowych. Zgodność podejmowanych działań Spółki z przepisami prawa podatkowego stanowi podstawę dla realizacji wyznaczonego kierunku rozwoju biznesowego Kopalni Dolomitu jako przedsiębiorcy.

Informacja o realizowanej strategii podatkowej ma na celu przedstawienie działań podejmowanych w FY22 przez Kopalnie Dolomitu w celu prawidłowego rozliczenia podatków i innych należności publicznoprawnych w wysokości i terminach wymaganymi przepisami obowiązującego prawa.

2. OPIS DZIAŁALNOŚCI

Kopalnie Dolomitu są podmiotem, którego działalność obejmuje przede wszystkim wydobycie kruszyw oraz produkcję nawozów. Kopalnie Dolomitu eksploatują pięć kopalni odkrywkowych: Budy, Janczyce, Jurkowice, Piskrzyn i Wymysłów. W tych zakładach produkowane są kruszywa i nawozy Grupy PBI. Najwyższej jakości złoża dolomitów eksploatowane przez Kopalnie Dolomitu stanowią optymalne i niezastąpione rozwiązanie przy budowie dróg, w budownictwie ogólnym, hydrotechnicznym, kolejowym, rolnictwie oraz przemyśle.

Wydobycie kruszywa obejmuje wykopy oraz oczyszczanie, przykrywanie lub mieszanie gleby za pomocą mechanicznych urządzeń do robót ziemnych. Produkty z kamieniołomów, takie jak kruszywa budowlane, są wytwarzane w wieloetapowym procesie przygotowania, który obejmuje wiercenie i wysadzanie, kruszenie i mielenie, przesiewanie i klasyfikację. Bezpośrednio pod nadkładem znajduje się warstwa piasku i żwiru mieszanego. Kruszywo to nie nadaje się do większości zastosowań budowlanych ze względu na zaokrąglone skały i różną proporcję piasku i żwiru, dlatego musi być transportowane do zakładu kruszącego i przesiewającego.

Wydobywane kruszywa w kopalni są następnie mieszane z wodą i cementem, lub asfaltem. Natomiast surowy piasek i skały są także przetwarzane na materiały wykorzystywane do budowy dróg, linii kolejowych i wielu innych obiektów.

Kruszywa wydobywane przez Kopalnie Dolomitu są stosowane do:

- a) produkcji mieszanek mineralno-asfaltowych i powierzchniowych utrwaleń stosowanych na drogach, lotniskach i innych powierzchniach przeznaczonych do ruchu są zgodnych z normą PN-EN 13043;
- b) robót drogowych, niezwiązanych i związanych hydraulicznie materiałów stosowanych w obiektach budowlanych i budownictwie drogowym zgodnych z normą PN-EN 13242
- c) produkcji betonu towarowego, mieszanek i prefabrykatów betonowych, kostki brukowej czy elementów architektury ogrodowej odpowiadają wymaganiom normy PN-EN 12620+A1:2010;
- d) robót hydrotechnicznych i umocnień wodnych, p.. zabezpieczania brzegów rzek, do tworzenia murów oporowych oraz niwelacji terenów czy przykrywania składowisk odpadów;
- e) stabilizacji osuwisk i zboczy, wzmacniania skarp, stabilizacji i wzmacniania nasypów, wypełniania gabionów oraz ogrodzeń zgodnie z normą PN-EN 13383-1,2: 2003.

Kopalnie Dolomitu pozyskują kruszywa o wyższym stopniu rozdrobnienia jak grys, kliniec i tłuczeń kamienny, które powstają w wyniku kruszenia skał. Rozdrobnione kruszywa pozyskiwane przez Kopalnie Dolomitu z uwagi na wysoką jakość są wykorzystywanp.in. do:

- a) produkcji mieszanek mineralno-asfaltowych i powierzchniowych utrwaleń stosowanych na drogach, lotniskach i innych powierzchniach przeznaczonych do ruchu są zgodnych z normą PN-EN 13043;
- b) robót drogowych, niezwiązanych i związanych hydraulicznie materiałów stosowanych w obiektach budowlanych i budownictwie drogowym zgodnych z normą PN-EN 13242;
- c) produkcji betonu towarowego, mieszanek i prefabrykatów betonowych, kostki brukowej czy elementów architektury ogrodowej odpowiadających wymaganiom normy PN-EN 12620+A1:2010;
- d) robót hydrotechnicznych i umocnień wodnych, np. zabezpieczania brzegów rzek, do tworzenia murów oporowych oraz niwelacji terenów czy przykrywania składowisk odpadów;
- e) stabilizacji osuwisk i zboczy, wzmacniania skarp, stabilizacji i wzmacniania nasypów, wypełniania gabionów oraz ogrodzeń zgodnych z normą PN-EN 13383-1,2:2003.

3. DANE PODATNIKA

Nazwa	Kopalnie Dolomitu Spółka Akcyjna w Sandomierzu
Adres:	ul. Błonie 8, 27-600 Sandomierz
KRS:	0000198612
Regon:	8302844370
NIP:	8641145251
Adres strony internetowej	https://www.grupapbi.eu/spolki/kopalnie-dolomitu-31

4. INFORMACJA O REALIZOWANEJ STRATEGII PODATKOWEJ**4.1. STOSOWANE PROCESY I PROCEDURY DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA WYKONYWANIEM OBOWIĄZKÓW WYNIKAJĄCYCH Z PRZEPISÓW PRAWA PODATKOWEGO I ZAPEWNIAJĄCE ICH PRAWIDŁOWE WYKONANIE**

Spółka w ramach prowadzonej działalności stosuje procesy gwarantujące prawidłowe realizowanie obowiązków podatkowych, przy jednoczesnym ograniczeniu ryzyka popełnienia błędu w rozliczeniach podatkowych i zapewnieniu transparentności działań Spółki w relacjach z organami podatkowymi. W ramach struktury wewnętrznej Kopalni Dolomitu, to osoba zatrudniona na stanowisku Głównego Księgowego jest odpowiedzialna za szeroko pojęte kwestie związane z rozliczaniem podatków w tym aspektów takich jak wyliczenie wysokości zobowiązania podatkowego, dokonywanie przelewów w stosownej wysokości, terminie oraz na właściwy rachunek bankowy.

W kwestiach budzących wątpliwości, np. z powodu niejasności regulacji podatkowych lub z uwagi na ich szczególny charakter i fakt, że wypełnienie danych obowiązków nie jest typowe w ramach bieżących czynności wykonywanych w obrębie Spółki, Kopalnie Dolomitu współpracują z zewnętrzną kancelarią prawną posiadającą wyspecjalizowany dział podatkowy w celu prawidłowego rozliczania zobowiązań publicznoprawnych.

Dodatkowo sprawozdanie finansowe Spółki podlega badaniu zgodnie z regulacjami ustawy o rachunkowości, dlatego Spółka dodatkowo potwierdza prawidłowość sporządzonego sprawozdania finansowego z biegłym rewidentem, który analizuje prawidłowość rozliczeń księgowych Spółki ujętych w sprawozdaniu finansowym.

Przyjęte rozwiązania i zastosowane narzędzia wspierają skuteczny nadzór nad kwestiami podatkowymi, minimalizując ryzyko podatkowe i zapewniając terminowość i poprawność składanych deklaracji i informacji podatkowych. Jednocześnie podjęte działania są odpowiednie do skali prowadzonej działalności, istniejącej struktury organizacyjnej oraz posiadanych zasobów ludzkich Spółki, umożliwiając dochowanie należytej staranności na właściwym poziomie. Ponadto Spółka wywiązuje się ze swoich obowiązków podatkowych stosując najwyższe standardy staranności i dbałości.

Jednym z filarów należytej staranności realizowanej przez Spółkę jest stworzenie struktury organizacyjnej i zaangażowanie właściwych, kompetentnych osób, które są odpowiedzialne za rozliczenia podatkowe. Spółka między innymi zatrudnia osobę na stanowisku Głównego Księgowego, która jest odpowiedzialna za koordynację działań związanych z rozliczaniem podatków, jak również za merytoryczną weryfikację podejmowanych działań.

Ponadto istotną rolę w wywiązywaniu się przez Spółkę z jej zobowiązań publicznoprawnych pełni Zarząd Spółki, który zapewnia skuteczną i adekwatną organizację działalności Spółki z perspektywy wypełniania obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego, w tym: (i) przyczynia się do tworzenia wartości i kultury organizacji, (ii) zapewnia odpowiednie wsparcie osób posiadających adekwatne kompetencje i doświadczenie oraz zewnętrznych firm doradztwa podatkowego, (iii) podejmuje decyzje w celu ograniczenia ryzyka podatkowego poprzez minimalizację zagrożeń ze strony otoczenia podatkowego.

Spółka nie podejmuje działań z zakresu tzw. agresywnej optymalizacji podatkowej, czy też unikania opodatkowania, ani działań, które mogą spowodować zwiększenie ryzyka podatkowego. Spółka nie angażuje się w sztuczne konstrukcje lub struktury prawne tworzone w celu zmniejszenia rzeczywistych ciężarów podatkowych i nie uczestniczy w konstrukcjach pozbawionych uzasadnienia ekonomicznego. Wszelkie decyzje podejmowane są w oparciu o względy ekonomiczne i biznesowe i posiadają uzasadnienie gospodarcze, inne niż kwestie podatkowe.

Spółka podejmuje wszelkie możliwe działania zmierzające do minimalizowania ryzyk podatkowych oraz ryzyka sporu z organami podatkowymi. Ryzyko podatkowe jest w Spółce monitorowane. Jeżeli skutki podatkowe danego zdarzenia gospodarczego mogą budzić wątpliwości lub generować ryzyko podatkowe, Spółka zasięga opinii zewnętrznych doradców posiadających stosowną wiedzę i doświadczenie, celem wyjaśnienia wątpliwości i uzyskania prawidłowej wykładni przepisów prawa podatkowego.

Spółka stosuje wewnętrzne procedury elektronicznego obiegu dokumentów, a także mechanizmy zależności służbowej, co zapewnia bieżącą kontrolę nad realizacją obowiązków Spółki jako podatnika. Ponadto poza kontrolą rozliczeń w obrębie samego przedsiębiorstwa, rozliczenia podatkowe Spółki w wielu obszarach są później (w miarę potrzeby) sprawdzane i weryfikowane odpowiednio przez zewnętrznych doradców oraz biegłego rewidenta.

Realizowana przez Spółkę strategia podatkowa podlega regularnym przeglądom i jest dostosowywana do zmian zachodzących w otoczeniu i wewnątrz organizacji.

4.1.1. Podatek dochodowy od osób prawnych (CIT)

Spółka jest polskim rezydentem podatkowym i podlega w Polsce nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu, opodatkowując w Polsce całość swoich dochodów, bez względu na miejsce ich osiągania. Ponadto z uwagi na wartość osiąganych przychodów, indywidualne dane Spółki jako podatnika podlegają podaniu do publicznej wiadomości poprzez ich publikację w Biuletynie Informacji Publicznej przez Ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Ujmowanie osiąganych przychodów i ponoszonych kosztów jest dokonywane przez Głównego Księgowego, który w przypadku ewentualnych wątpliwości może korzystać ze wsparcia zewnętrznej kancelarii prawnej.

Na tej podstawie dokonywana jest płatność podatku. Na każdy etap rozliczenia Spółki są monitorowane przez Głównego Księgowego, który podlega bezpośrednio pod Zarząd Spółki.

4.1.2. Podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT)

Spółka zatrudnia pracowników. W FY22 średnioroczne zatrudnienie wyniosło 266,68 etatów. W związku z tym Kopalnie Dolomitu wypełniały w FY22 obowiązki płatnicze w zakresie płatności zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych, a także składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne.

Rozliczenia w zakresie PIT, w tym wyliczenia należnych zaliczek na podatek dochodowy należnych od pracowników Spółki, jak również wysokość składek są także kontrolowane przez Głównego Księgowego Spółki.

4.1.3. Podatek od towarów i usług (VAT)

Spółka jest zarejestrowana jako podatnik VAT czynny.

Kopalnie Dolomitu gromadzą informacje i dane na temat kontrahentów w sposób, który pozwala na każdorazową weryfikację czy kontrahent Spółki znajduje się na białej liście VAT. Spółka bada także czy do danej transakcji znajdzie zastosowanie mechanizm podzielonej płatności. Przy wszelkich rozliczeniach związanych z VAT Spółka, świadoma możliwych zagrożeń, dokłada należytej staranności, aby jej działania pozostawały zgodne z obowiązującymi przepisami prawa, a także wytycznymi publikowanymi przez Ministerstwo Finansów, np. w formie objaśnień podatkowych.

4.1.4. Akcyza i cło

Spółka dokonuje analizy przeprowadzanych czynności pod kątem ewentualnego opodatkowania podatkiem akcyzowym lub cłem, jednak ze względu na charakter prowadzonej działalności tego rodzaju opodatkowanie nie występuje.

4.1.5. Podatek od czynności cywilnoprawnych (PCC)

Działania Spółki są również weryfikowane w kontekście potencjalnych obowiązków w podatku od czynności cywilnoprawnych.

W praktyce kwestie związane z PCC są również nadzorowane w przypadku wdrażania zmian korporacyjnych takich jak przykładowo podwyższenie kapitału zakładowego.

4.1.6. Raportowanie informacji o schematach podatkowych (MDR)

Spółka zraportowała MDR 3 w związku z otrzymanymi decyzjami o wsparciu wydanymi przez Specjalną Strefę Ekonomiczną Starachowice S.A.

4.1.7. Ceny transferowe

Spółka przeprowadza weryfikację powiązań na gruncie cen transferowych oraz dokonuje identyfikacji transakcji realizowanych z podmiotami powiązanymi, weryfikuje rynkowość stosowanych cen, a także bada ewentualne obowiązki dokumentacyjne/raportowe. Spółka w FY22 była zobowiązana do sporządzenia dokumentacji cen transferowych w odniesieniu do niektórych z przeprowadzonych transakcji z podmiotami powiązanymi z Grupy PBI.

4.2. INFORMACJE ODNOŚNIE DO REALIZACJI PRZEZ PODATNIKA OBOWIĄZKÓW PODATKOWYCH NA TERYTORIUM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

W FY22 Spółka realizowała obowiązki podatkowe z najwyższą starannością wywiązując się z obowiązków raportowych i sprawozdawczych w postaci składania deklaracji, a także uiszczając zaliczki na podatki i podatek w terminach przepisanych prawem.

4.2.1. Podatek dochodowy od osób prawnych (CIT)

W FY22 Spółka wykazała 251 504 683 zł przychodów, 214 169 955 zł kosztów uzyskania przychodów oraz 37 334 728 zł dochodu/straty. Zapłacony podatek dochodowy od osób prawnych wyniósł 7 089 260 zł.

4.2.2. Podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT)

W FY22 Spółka rozliczała podatek dochodowy od osób fizycznych działając jako płatnik podatku w stosunku do zatrudnionych pracowników.

4.2.3. Podatek od towarów i usług (VAT)

W FY22 Spółka dokonywała rozliczeń VAT. Spółka rozlicza VAT z okresach miesięcznych.

4.2.4. Akcyza i cło

W FY22 Spółka nie był podatnikiem podatku akcyzowego ani podatku celnego.

4.2.5. Podatek od czynności cywilnoprawnych (PCC)

W FY22 Spółka nie była podatnikiem podatku od czynności cywilnoprawnych.

4.2.6. Podatek od nieruchomości

Spółka była w FY22 podatnikiem podatku od nieruchomości.

4.2.7. Pozostałe podatki i opłaty lokalne

Spółka była w FY22 podatnikiem innych podatków i opłat lokalnych.

4.3. DOBROWOLNE FORMY WSPÓŁPRACY Z ORGANAMI KRAJOWEJ ADMINISTRACJI SKARBOWEJ ORAZ INFORMACJE O SCHEMATACH PODATKOWYCH

W FY22 Spółka nie brała udziału w programie współdziałania.

Spółka nie przekazała również Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej żadnej informacji o schematach podatkowych.

4.4. TRANSAKCJE Z POMIOTAMI POWIĄZANYMI PODLEGAJĄCE UJAWNIENIU W INFORMACJI O REALIZOWANEJ STRATEGII PODATKOWEJ

W roku podatkowym FY22 Spółka realizowała następujące transakcje z podmiotami powiązanymi, których wartość przekraczała 5% sumy bilansowej aktywów w rozumieniu przepisów o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego Spółki:

- a) Sprzedaż kruszyw na rzecz PBI Beton sp. z o.o., PBI Mining Services sp. z o.o., PBI WMB sp. z o.o. oraz PBI Infrastruktura S.A.;
- b) Udzielnie pożyczki na rzecz Polska Siarka sp. z o.o.

4.5. PLANOWANE LUB PODEJMOWANE DZIAŁANIA RESTRUKTURYZACYJNE

W FY22 Spółka nie planowała i nie podejmowała żadnych działań restrukturyzacyjnych.

4.6. ZŁOŻONE WNIOSKI O WYDANIE INTERPRETACJI

4.6.1. Wnioski o wydanie ogólnej interpretacji podatkowej

W FY22 Spółka nie składała wniosków o wydanie ogólnej interpretacji podatkowej.

4.6.2. Wnioski o wydanie interpretacji przepisów prawa podatkowego

W FY22 Spółka nie składała wniosków o wydanie interpretacji indywidualnej.

4.6.3. Wnioski o wydanie wiążącej informacji stawkowej

W FY22 Spółka nie składała wniosków o wydanie wiążącej informacji stawkowej.

4.6.4. Wnioski o wydanie informacji akcyzowej

W FY22 Spółka nie składała wniosków o wydanie informacji akcyzowej.

4.7. INFORMACJE O ROZLICZENIACH PODATKOWYCH Z PODMIOTAMI MAJĄCYMI SIEDZIBĘ NA TERYTORIUM LUB W KRAJACH STOSUJĄCYCH SZKODLIWĄ KONKURENCJĘ PODATKOWĄ

W FY22 Kopalnie Dolomitu nie dokonywały rozliczeń na terytoriach ani w krajach stosujących szkodliwą konkurencję podatkową, wskazanych w aktach wykonawczych wydanych na podstawie art. 11j ust. 2 Ustawy o CIT i na podstawie art. 23v ust. 2 Ustawy o PIT oraz w obwieszczeniu ministra właściwego do spraw finansów publicznych wydanym na podstawie art. 86a § 10 Ordynacji.

PREZES ZARZĄDU

Przemysław Bokwa
Przemysław Bokwa

KOPALNIE DOLOMITU SPÓŁKA AKCYJNA
W SANDOMIERZU

ul. Błonie 8, 27-600 Sandomierz
tel. 15 833 17 00

NIP 8641145251, REGON 830284437, KRS 198612
kapitał zakładowy 500 400,00 wniesiony w całości (8)